

BỘ GIAO THÔNG VẬN
TẢI
Số: 17/2021/TT-BGTVT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 25 tháng 8 năm 2021

THÔNG TƯ

Quy định về phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai; ứng phó sự cố và cứu nạn trong lĩnh vực đường sắt

Căn cứ Luật Đường sắt ngày 16 tháng 6 năm 2017;

Căn cứ Luật Phòng, chống thiên tai ngày 19 tháng 6 năm 2013; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều ngày 17 tháng 6 năm 2020;

Căn cứ Nghị định số 30/2017/NĐ-CP ngày 21 tháng 3 năm 2017 của Chính phủ quy định tổ chức, hoạt động ứng phó, sự cố thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;

Căn cứ Nghị định số 66/2021/NĐ-CP ngày 6 tháng 7 năm 2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều;

Căn cứ Nghị định số 12/2017/NĐ-CP ngày 10 tháng 02 năm 2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giao thông vận tải;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ An toàn giao thông và Cục trưởng Cục Đường sắt Việt Nam,

Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải ban hành Thông tư quy định về phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai; ứng phó sự cố và cứu nạn trong lĩnh vực đường sắt.

Chương I

QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Thông tư này quy định về phòng, chống, khắc phục hậu quả sự cố, thiên tai và cứu nạn trong lĩnh vực đường sắt trên đường sắt quốc gia do nhà nước đầu tư.

Điều 2. Đối tượng áp dụng

Thông tư này áp dụng đối với tổ chức, cá nhân có liên quan đến công tác phòng, chống, khắc phục hậu quả sự cố, thiên tai và cứu nạn trong lĩnh vực đường sắt trên đường sắt quốc gia do nhà nước đầu tư.

Điều 3. Nguyên tắc hoạt động phòng, chống, khắc phục hậu quả sự cố, thiên tai và cứu nạn trong lĩnh vực đường sắt

1. Tuân thủ các nguyên tắc cơ bản trong phòng, chống thiên tai được quy định tại Điều 4 Luật Phòng, chống thiên tai và Điều 4 Nghị định số 30/2017/NĐ-CP ngày 21 tháng 3 năm 2017 của Chính phủ quy định tổ chức, hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn.

2. Khi thiên tai suy yếu hoặc sau khi thời tiết trở lại bình thường các tổ chức, cá nhân theo nhiệm vụ được giao phải triển khai ngay các biện pháp ứng phó, khắc phục hậu quả thiệt hại xảy ra đối với công trình đường sắt để khôi phục hoạt động giao thông đường sắt, bảo đảm giao thông đường sắt an toàn, thông suốt.

3. Bảo đảm an toàn cho người, phương tiện, thiết bị tham gia ứng phó sự cố, thiên tai và cứu nạn, công trình đường sắt, phương tiện hoạt động trên phạm vi khu vực được ứng phó, cứu nạn và bảo vệ môi trường; hạn chế mức thấp nhất sự cố, tai nạn do chính hoạt động ứng phó, cứu nạn gây ra.

Chương II

HOẠT ĐỘNG PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI VÀ CỨU NẠN ĐƯỜNG SẮT

Mục 1

PHÒNG NGỪA THIÊN TAI

Điều 4. Nội dung phòng ngừa thiên tai

1. Điều tra cơ bản phòng, chống thiên tai nhằm hạn chế ảnh hưởng của thiên tai đối với hệ thống kết cấu hạ tầng đường sắt, phương tiện giao thông vận tải đường sắt; ngăn chặn các nguy cơ gây hư hại hoặc hủy hoại các công trình khi thiên tai xảy ra, bao gồm các nội dung chủ yếu:

a) Hiện trạng về cơ cấu tổ chức, nhân lực, trang thiết bị của doanh nghiệp kinh doanh kết cấu hạ tầng đường sắt trong hoạt động phòng, chống thiên tai;

b) Tác động của thiên tai đối với kết cấu hạ tầng đường sắt, hoạt động đường sắt.

2. Xây dựng và thực hiện kế hoạch phòng, chống thiên tai theo quy định của pháp luật về phòng, chống thiên tai và pháp luật về đường sắt.

3. Tổ chức và tham gia tập huấn, huấn luyện nghiệp vụ về kỹ năng xử lý thông tin trong công tác phòng, chống, khắc phục hậu quả thiên tai và cứu nạn.

4. Xây dựng phương án ứng phó thiên tai, dự kiến các cấp độ rủi ro thiên tai, loại thiên tai có thể xảy ra; mức độ ảnh hưởng đối với kết cấu hạ tầng đường sắt và phương tiện vận tải đường sắt; lập biện pháp và phương án xử lý phù hợp theo các nội dung sau:

a) Các biện pháp neo, buộc, chống, đỡ, chêm, chèn, hãm để bảo vệ công trình thiết bị, phương tiện, hàng hóa;

b) Có kế hoạch sơ tán các phương tiện, thiết bị, hàng hóa; phương án cứu hộ, cứu nạn, chuyển tải hành khách, hàng hóa;

c) Dự trữ vật tư, thiết bị dự phòng; dự trữ lương thực, thực phẩm đề phòng sự cố, thiên tai làm tắc đường cho những đoàn tàu chạy suốt trên trục Bắc – Nam hoặc tàu địa phương chạy quá 300 km;

d) Các biện pháp chống vật va trôi vào công trình khi có nước lũ;

đ) Thường xuyên theo dõi diễn biến của các loại hình thiên tai; quan trắc tình hình thực tế thiên tai đang diễn ra đối với công trình; theo dõi mức độ chịu sự cố, thiên tai của công trình và trang thiết bị;

e) Quy định chế độ thông tin trong thời gian có sự cố, thiên tai bảo đảm phù hợp với nguyên tắc hoạt động phòng, chống thiên tai. Dự kiến trước những tình huống xảy ra như mất điện, gián đoạn thông tin để chủ động khắc phục nhanh và hiệu quả.

5. Dự phòng vật tư, phương tiện, trang thiết bị, nhu yếu phẩm cho công tác phòng, chống thiên tai và cứu nạn:

a) Vật tư chủ yếu bao gồm: Tà vẹt, đá hộc, đá dăm, rọ thép, ray, đinh đường, dầm tạm phục vụ thi công, pa lê, dây thừng, cột thông tin, xà đỡ, dây thép, nhiên liệu, xăng dầu và các loại vật tư cần thiết khác;

b) Trang thiết bị bao gồm: Đầu máy, toa xe, cần cầu cứu hộ, cần cầu thi công bốc xếp, goòng các loại, xe ô tô các loại, búa đóng cọc, máy xúc, máy phát điện, máy bơm, máy hàn, kích, phương tiện thiết bị thông tin liên lạc hữu tuyến, vô tuyến, phương tiện đường thủy đối với những khu vực chỉ có khả năng tiếp cận đường sắt bằng đường thủy và các dụng cụ, công cụ, trang thiết bị cần thiết khác;

c) Dự trữ lương thực, nhu yếu phẩm thiết yếu, thuốc chữa bệnh tại những nơi xung yếu, hiểm trở để sử dụng khi cần thiết.

6. Bảo đảm yêu cầu phòng ngừa thiên tai theo quy định tại Điều 5, Điều 6, Điều 7 và Điều 8 của Thông tư này.

Điều 5. Phòng ngừa thiên tai trong giai đoạn khảo sát, thiết kế sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt

Ngay từ giai đoạn khảo sát, thiết kế phải bảo đảm tuân thủ quy chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn áp dụng, quy định của pháp luật về phòng, chống thiên tai, quy định của pháp luật về xây dựng và các quy định sau đây:

1. Nghiên cứu địa hình, địa mạo, địa chất, số liệu khí tượng, thủy văn của vùng, khu vực công trình; điều tra, khảo sát, thu thập đầy đủ số liệu, dữ liệu của khu vực công trình về: cấp động đất; lượng mưa lớn nhất; tần suất lũ, mức nước lịch sử; sự xâm thực của sóng, thủy triều đối với công trình; cấp gió, bão lớn nhất; lịch sử lụt, bão, sự cố, thiên tai.

2. Tính toán, thiết kế quy mô sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình bảo đảm tính ổn định đối với tác động phá hoại của thiên tai khu vực công trình theo quy chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn áp dụng. Phương án thiết kế sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình phải xét đến ảnh hưởng của các công trình thủy lợi, thủy điện, các công trình nhân tạo khác, tác động phá hủy môi trường sinh thái của vùng, khu vực xây dựng công trình, ứng phó với biến đổi khí hậu, phòng, chống cháy, nổ theo quy định của pháp luật về xây dựng.

3. Ứng dụng công nghệ tiên tiến, công nghệ mới, vật liệu mới, nghiên cứu những quy luật thủy văn, thủy lực của sông; quy luật thiên tai của vùng, khu vực công trình

để có giải pháp cải tạo, sửa chữa, nâng cấp công trình hợp lý, chống được tác động của thiên tai.

Điều 6. Phòng ngừa thiên tai trong giai đoạn thi công sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt

1. Khi thi công sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt có thời gian kéo dài qua mùa lụt bão, trong phương án tổ chức thi công phải xét đến công tác phòng, chống thiên tai cho người, công trình chưa hoàn thiện, các công trình phụ trợ và trang thiết bị thi công bảo đảm an toàn.

2. Phòng ngừa sự cố, thiên tai khi thiết kế tổ chức thi công và chuẩn bị thi công sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt:

a) Lán trại, nơi tập kết vật tư, thiết bị thi công phải có biện pháp gia cố; bảo đảm an toàn khi có sự cố, thiên tai xảy ra; hệ thống điện của công trường phải có biện pháp bảo đảm an toàn;

b) Tiến độ thi công phải được xây dựng hợp lý, đủ khả năng ứng phó khi sự cố, thiên tai xảy ra;

c) Phải có kế hoạch sơ tán người và tài sản; tổ chức lực lượng ứng cứu, thông tin liên lạc, dự phòng vật tư, trang thiết bị cần thiết để sẵn sàng ứng phó sự cố, thiên tai xảy ra trong quá trình thi công sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt.

3. Phòng ngừa sự cố, thiên tai trong quá trình thi công sửa chữa, cải tạo, nâng cấp công trình đường sắt:

a) Thi công theo đúng hồ sơ thiết kế, chỉ dẫn kỹ thuật, phương án tổ chức thi công và tiến độ thi công được phê duyệt;

b) Tuân thủ trình tự quản lý chất lượng thi công xây dựng theo quy định của pháp luật; bảo đảm phù hợp với quy chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn áp dụng cho công trình;

c) Thường xuyên khơi thông dòng chảy, hệ thống thoát nước công trình để hạn chế ảnh hưởng khi xảy ra sự cố, thiên tai;

d) Chất thải rắn từ hoạt động xây dựng phải được tập kết đúng nơi quy định và không được ảnh hưởng đến công tác phòng, chống sự cố, thiên tai của công trường thi công;